

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE
pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997
privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului

Secțiunea a 2 –a Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

România a înregistrat evoluții semnificative în ceea ce privește problematica protecției și promovării drepturilor copilului, reforma începută în anii '90 ajungând să determine, în timp, mutarea centrului de interes de pe asigurarea unor condiții mai bune de viață și îngrijire copiilor din sistemul de protecție specială, către abordarea generală a problematicii drepturilor copilului, în ansamblul lor, la nivel național.

Transpunerea în legislația națională a principiilor promovate de Convenția ONU cu privire la drepturile copilului a impus alinierea României la cele mai importante standarde în materie, inclusiv din perspectiva unui cadru legal care să favorizeze participarea copiilor la procesul de luare a deciziilor care îi privesc și care să asigure mecanisme eficiente care să garanteze respectarea drepturilor acestora.

În prezent, la nivel central, în România există o autoritate centrală în domeniul protecției drepturilor copilului, cu atribuții în reglementarea generală a domeniului și în asigurarea monitorizării și supravegherii modului în care drepturile copilului sunt respectate, în acord cu legislația națională și internațională în domeniu.

Cu toate acestea, dezbaterile la nivel național dar și consultările cu societatea civilă sau recomandările internaționale au adus în atenția autorităților guvernamentale necesitatea unei structuri independente care să ofere o viziune de ansamblu, obiectivă, asupra modului în care instituțiile, autoritățile sau profesioniștii înțeleg să se implice și să respecte drepturile copilului. Totodată, crearea unei structuri independente care să devină o voce a copiilor și a unui mecanism căruia aceștia să îi poată adresa direct cereri sau sesizări a devenit un subiect de interes și pentru organismele internaționale care veghează implementarea Convenției ONU privind drepturile copilului, la care România a aderat încă din 1990.

Astfel, în 2009, după examinarea raportului periodic de țară privind stadiul implementării prevederilor convenției mai sus amintite în țara noastră, Comitetul ONU pentru drepturile copilului de la Geneva, includea printre

recomandările de țară, formulate după examinarea raportului periodic și pe cea referitoare la ”revizuirea statutului și eficienței instituției Avocatului Poporului în domeniul promovării și protecției drepturilor copilului, luând în considerare și criteriile prevăzute în principiile de la Paris”.

În Recomandarea 14 a comitetului mai sus menționat România este încurajată să promoveze o nouă structură care să ”poată duce la îndeplinire mandatul într-un mod eficient și semnificativ, în special în ceea ce privește capacitatea sa de a primi și de a examina plângeri de la/sau în numele copiilor legate de violarea drepturilor acestora”.

În România, instituția Avocatului Poporului este autoritatea consacrată, cu plenitudine de competență în apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice.

Deși potrivit actualei legi care reglementează organizarea acestei instituții, unul dintre adjuncții Avocatului Poporului are atribuții inclusiv în ceea ce privește domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, vizibilitatea acestuia nu este suficientă în raport cu importanța pe care acest domeniu o are atât în plan intern cât și extern. De aceea, una dintre măsurile incluse în Programul de Guvernare 2017-2020 la capitolul Investiția în copii – Investiția în viitor, vizează ”înființarea instituției Avocatul Copilului, a Comisarului pentru Drepturile Copilului cu mandatul și capacitatea de a promova drepturile copilului și a apăra respectarea acestora”.

În acest context, având în vedere cadrul legislativ intern coroborat cu prevederile Constituției României în materie, a fost elaborat proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea instituției Avocatului Poporului, în care să se regăsească principiile și recomandările primite de România pe marginea acestui subiect.

1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2.Schimbări preconizate

Prezentul proiect de act normativ vizează, în principal, următoarele schimbări:

- asigurarea unei reprezentări adecvate a intereselor copiilor de către singura instituție care prin reglementarea oferită de Constituția României este independentă ”față de orice altă autoritate publică, în condițiile legii”;
- întărirea capacității instituției Avocatului Poporului, în ceea ce privește problematica drepturilor copilului, prin reglementarea distinctă a acestui domeniu în responsabilitatea unuia dintre adjuncții acestuia, denumit ”Avocatul Copilului”;
- înființarea unor mecanisme de comunicare eficiente prin care să fie

primite și soluționate plângerile individuale făcute de copii sau de reprezentanți ai acestora în legătură cu acțiunile instituțiilor publice din domeniul sănătății, educației și protecției speciale a copilului;

- asigurarea, prin prisma independenței pe care instituția Avocatului Poporului o are față de autoritățile publice, a premiselor facilitării unor canale de comunicare între structurile formale și informale ale copiilor și instituțiile publice cu atribuții în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului;
- asigurarea premiselor necesare pentru realizarea de către Avocatul Poporului, prin Avocatul Copilului a unor demersuri evaluative care să reflecte gradul în care autoritățile administrației publice centrale sau locale dar și specialiștii sau persoanele fizice respectă, în fapt, drepturile copilului și formularea de către acesta a unor recomandări privind adoptarea măsurilor menite să asigure respectarea drepturilor copilului la nivel de politici publice și la nivel legislativ.

3. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 3 – a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic
Nu este cazul.

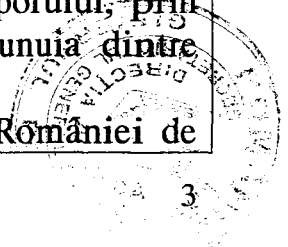
1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri
Nu este cazul.

2.1. Impactul asupra sarcinilor administrative
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2.2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social
Prezentul proiect de act normativ asigură cadrul necesar pentru reglementarea/conturarea distinctă a problematicii drepturilor copilului în ansamblul atribuțiilor conferite prin lege instituției Avocatului Poporului, prin conferirea unor atribuții exclusive în acest domeniu, în sarcina unuia dintre adjuncții săi, denumit Avocatul Copilului.
Se asigură astfel, concordanța cu recomandarea de țară făcută României de

Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului de la Geneva, având în vedere că instituția Avocatului Poporului este organizată și funcționează în conformitate cu Principiile de la Paris (Rezoluția nr. 54/1992 a Comisiei ONU a drepturilor omului), conform cărora statele membre sunt încurajate să creeze sau să consolideze instituțiile naționale, cărora să le confere un mandat cât mai amplu posibil în promovarea și protecția drepturilor omului.

În același timp, este asigurată îndeplinirea priorității incluse în Programul de Guvernare 2017-2020 în ceea ce privește ”înființarea instituției Avocatul Copilului (...) cu mandatul și capacitatea de a promova drepturile copilului și a apăra respectarea acestora”.

Astfel, dacă autorităților administrației publice le revine rolul de a asigura din punct de vedere legislativ și metodologic reglementarea domeniului, configurarea politicilor și strategiilor naționale în materie dar și coordonarea metodologică a autorităților de la nivel local, implicând cu precădere aspectele care țin de domeniul social, s-a identificat nevoia înființării unei structuri independente care să reprezinte copiii în raport cu activitățile și acțiunile autorităților administrative, a societății civile sau a comunității, în ansamblul său. Nu în ultimul rând, prin conferirea unor atribuții clare privind primirea și soluționarea directă a cererilor și sesizărilor pe care înșiși copiii le pot adresa personal Avocatului Poporului, sunt create premisele asigurării respectării de către România a principiilor transparenței în acest domeniu și oferirea unor garanții suplimentare privind atenția acordată plângerilor formulate de copii, în raport cu prevederile protocolului opțional la Convenția ONU privind procedurile de comunicare.

În contextul în care prin aderarea României la prevederile acestuia au fost create premisele conform cărora copiii pot adresa personal plângeri direct Comitetului ONU pentru drepturile copilului cu privire la încălcarea drepturilor lor, prin înființarea Avocatului Copilului - ale cărui atribuții vizează distinct această problematică - este creat un filtru suplimentar care poate asigura gestionarea acestora pe plan intern.

În condițiile în care, același Comitet ONU menționat anterior își exprimase îngrijorarea cu privire la capacitatea efectivă a actualelor autorități naționale de a primi și soluționa cererile și sesizările copiilor, în contextul constatării unei scăderi a numărului acestora pentru diferitele perioade de raportare, reglementarea noilor atribuții ale Avocatului Copilului în acest sens va reprezenta un răspuns ferm al autorităților române la recomandările formulate, concomitent cu conferirea gradului de independență necesar pentru instituția care le va analiza și soluționa.

Având în vedere că Avocatul Copilului își va exercita atribuțiile la nivel național și va viza situația tuturor copiilor din România, pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute în prezentul proiect de act normativ, instituția Avocatul Poporului a estimat un număr necesar de 28 de posturi, câte un post pentru fiecare birou regional și 14 posturi la sediul central. Cu toate acestea, având în vedere că la nivelul Avocatului Poporului la sfârșitul lunii iulie se înregistra un

număr de 18 posturi vacante, în urma analizării propunerilor prezentului act normativ, din rațiuni care țin de administrarea eficientă a resurselor financiare care pot fi puse la dispoziția sa, Avocatul Poporului a estimat că pentru îndeplinirea acestor atribuții poate fi avută în vedere și distribuția unora dintre actualele posturi vacante către noul domeniu, astfel încât suplimentarea reală a numărului de posturi să fie, în fapt, de 18. Cele 18 posturi suplimentare vor fi repartizate astfel: câte unul pentru fiecare din cele 14 birouri teritoriale, 3 posturi la sediul central și 1 post aferent Avocatului Poporului.

Pentru anul 2017 nu se estimează cheltuieli suplimentare, activitatea urmând a fi derulată în limita posturilor aprobate pentru Avocatul Poporului la momentul elaborării prezentului act normativ.

Începând cu anul 2018 se estimează ocuparea celor 18 posturi pentru o perioadă de 10 luni, urmând ca începând cu anul 2019 fie ocupate toate posturile.

Redăm mai jos o prezentare sintetică a datelor care au stat la baza estimării impactului financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung, pornind de la prevederile actuale ale Legii cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Pentru anii 2020 și 2021 estimăm menținerea cheltuielilor la nivelul anului 2019.

Funcție	salariu brut estimat			număr luni estimate			nr. posturi estimate		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Adjunct AP	0	9206	11048	0	12	12	0	1	1
Consilier	0	5998	7197	0	10	12	0	4	4
Expert	0	5625	6750	0	10	12	0	13	13

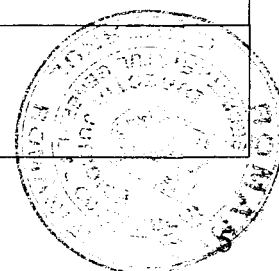
Influențele suplimentare asupra bugetului de stat pentru funcționarea Avocatului Poporului (cheltuieli de personal și cheltuieli cu bunurile și serviciile) sunt prezentate în Secțiunea 4-a.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

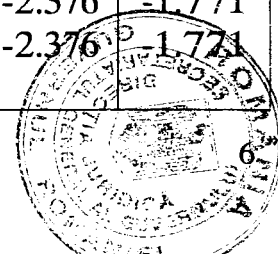
5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4 - a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen
scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i) impozit pe profit						
ii) impozit pe venit	+0	+144	+205	+205	+205	+152
b) bugete locale:						
i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) contribuții de asigurări	+0	+170	+237	+237	+237	+176
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i) cheltuieli de personal	+0	+1.725	+2.376	+2.376	+2.376	+1.771
ii) bunuri și servicii	+0	+400	+500	+500	+500	+380
b) bugete locale:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	0	-1.725	-2.376	-2.376	-2.376	-1.771
b) bugete locale	0	-1.725	-2.376	-2.376	-2.376	-1.771

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5 - a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Nu e cazul

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

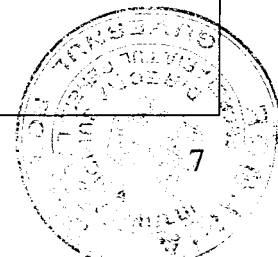
Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul nu se referă la acest subiect.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații.

Nu e cazul.

**Secțiunea a 6 - a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Pe parcursul procesului de elaborare a proiectului de act normativ a fost consultată instituția Avocatului Poporului.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul actului normativ prin avizul nr. 863/2017.

- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

În urma consultării Consiliului Economic și Social, a fost emis avizul cu nr. 3767/01.08.2017.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7 - a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența în administrația publică, republicată. Publicat pe site-ul MMJS la data 04.07.2017 până la data de 14.08.2017.

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute la art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării, aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

3. Alte informații

Nu este cazul.

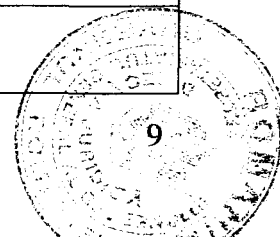
Secțiunea a 8 - a Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații

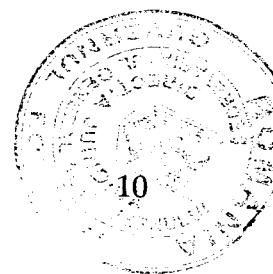
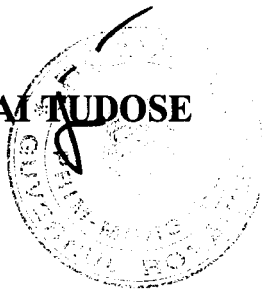
Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

MIHAI TUDOSE

**Tabel comparativ proiectul de Lege
pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului**

Text Lege nr. nr. 35/1997 în vigoare	Text propunere modificare și completare a Legii nr. 35/1997
<p>ART. 10</p> <p>(1) Avocatul Poporului este asistat de adjuncți, specializați pe următoarele domenii de activitate:</p> <p>a) drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale;</p> <p>b) drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap;</p> <p>c) armată, justiție, poliție, penitenciare;</p> <p>d) proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe;</p> <p>#M1</p> <p>e) prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție.</p>	<p>1. La articolul 10, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Avocatul Poporului este asistat de adjuncți, specializați pe următoarele domenii de activitate:</p> <p>a) drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale;</p> <p>b) drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap;</p> <p>c) protecția și promovarea drepturilor copilului;</p> <p>d) armată, justiție, poliție, penitenciare;</p> <p>e) proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe.</p> <p>f) prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție.,,</p>
	<p>2. După articolul 12 se introduc două noi articole, articolele 12¹ și 12², cu următorul cuprins:</p> <p>Art. 12¹ (1) Domeniul pentru protecția și promovarea drepturilor copilului este coordonat de un adjunct al Avocatului Poporului, denumit în continuare, Avocatul Copilului.</p> <p>(2) Avocatul Copilului, sub coordonarea Avocatului Poporului, acționează în scopul promovării și protejării drepturilor copiilor în vârstă de până la 18 ani, susține și încurajează respectarea și promovarea drepturilor copiilor, în condițiile prezentei legi.</p> <p>Art. 12² În îndeplinirea mandatului specific domeniului protecției și promovării drepturilor copilului, Avocatul Copilului îndeplinește următoarele atribuții:</p> <p>a) soluționează sesizările individuale făcute de copii sau de reprezentanți ai acestora în</p>

	<p>legătură cu acțiunile instituțiilor publice din domeniul sănătății, educației și protecției speciale a copilului și ale oricăror instituții a căror activitate este incidentă domeniului protecției și promovării drepturilor copilului;</p> <p>b) soluționează orice sesizare în legătură cu încălcarea unuia sau mai multor drepturi ale copilului;</p> <p>c) promovează conștientizarea drepturilor copilului în rândul copiilor și adulților;</p> <p>d) colaborează cu structurile formale ale copiilor și, în măsura în care consideră necesar, sesizează autoritățile competente;</p> <p>e) formulează propuneri de măsuri menite să încurajeze participarea copiilor la luarea deciziilor care îi privesc;</p> <p>f) elaborează studii cu privire la exercitarea și respectarea drepturilor copilului și recomandă, dacă este cazul, măsuri pentru respectarea drepturilor copilului la nivel de politici publice și la nivel legislativ, inclusiv prin întocmirea de rapoarte speciale.</p>
	<p>3. La articolul 13, la alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:</p> <p>(1¹) Avocatul Poporului asigură protecția și promovarea drepturilor copilului prin mijloacele specifice prevăzute de prezenta lege, prin domeniul pentru protecția și promovarea drepturilor copilului sau, după caz, prin Mecanismul Național de Prevenire.</p>
	<p>Art. II.</p> <p>Începând cu 1 ianuarie 2018, numărul de personal finanțat potrivit legii se suplimentează cu 18 de posturi, dintre care 4 posturi la sediul central și câte un post la cele 14 birouri teritoriale.</p>
	<p>Art. III. – Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 15 aprilie 2014, se republică în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.</p>

